

Приложение № 1 към чл. 16

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: МТИТС	Нормативен акт: Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения
За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за периода: 1 януари – 30 юни 2019 г.	
Контакт за въпроси: Лъчезар Василев lvasilev@mtitc.government.bg	Телефон: 02/9409 272
1. Дефиниране на проблема: Наличие на празнота в действащото законодателство, предвид влизането в сила на разпоредба от Регламент (ЕС) 2015/2120 за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги и на Регламент (ЕС) № 531/2012 относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза. Тази разпоредба се въвежда с изменение чрез Регламент (ЕС) 2018/1971 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за създаване на Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и на Агенция за подкрепа на ОЕРЕС (Службата на ОЕРЕС), за изменение на Регламент (ЕС) 2015/2120 и за отмяна на Регламент (ЕО) 1211/2009, който е публикуван в Официалния вестник на Европейския съюз на 17 декември 2018 г. и ще се прилага от третия ден на публикуването му. Съгласно новия чл. 5а от Регламент (ЕС) 2120/2015, от 15 май 2019 г. се въвеждат пределни стойности на цените на дребно, които доставчиците начисляват на потребителите за регулирани съобщения в рамките на ЕС (т.н. Intra-EU communications). За нарушението на новите правила, следва да бъде своевременно въведена в националното законодателство система от ефективни, пропорционални и възпиращи санкции. Установяването на пределни стойности на цените на дребно за мобилни и фиксирани гласови и текстови съобщителни услуги в рамките на ЕС е с цел гарантиране съгласуваното прилагане на политиката за защита на потребителите от прекомерно високи цени, които доставчиците на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номера могат да им налагат. Проблемът, който ще разреши предлаганият законопроект е нуждата от гаранции на национално ниво за ефективното прилагане на чл. 5а от Регламент (ЕС) 2120/2015. В изпълнение на задължението на Република България по чл. 6 от Регламент (ЕС) 2120/2015, трябва да бъде установена система от ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за нарушаването на чл. 5а, което е предмет на законопроекта. <i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i> През 2013 г. Европейската комисия предложи Регламент със съответната оценка на въздействието, който включваше разпоредба с регулаторни мерки, приложими към електронните съобщения в рамките на ЕС, но тогава те не бяха приети. Допълнителни данни за вътрешния пазар на електронните съобщения в рамките на ЕС бяха събрани от Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и от Европейската комисия през 2017 и 2018 г. Тези данни показват, че съществуват значителни разлики между	

цените за национални фиксирани и мобилни гласови съобщения и текстови съобщения и тези, които се прилагат за същите услуги, извършвани към държави членки на ЕС. Доставчиците на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номера често налагат потребителски цени в рамките на ЕС, които значително надвишават цените в националните тарифи. Средната стандартна цена на фиксирано или мобилно повикване в рамките на ЕС е три пъти по-висока от стандартната цена за национално повикване. Стандартната цена за текстово съобщение в рамките на ЕС е над два пъти по-висока от националната цена. В някои държави членки стандартната цена за повикване в рамките на ЕС може да бъде до осем пъти по-висока от стандартната цена за национални повиквания. Тези прекомерно високи цени засягат предимно потребители, които използват такива услуги сравнително рядко в рамките на ЕС или имат нисък обем на потребление, което на практика включва по-голямата част от потребителите.

В отговор на тези проблеми, съзакондателите предприеха съответни стъпки на европейско ниво, съгласно които от 15 май 2019 г. влизат в сила нови правила, ограничаващи цените, които доставчиците на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номера могат да налагат на потребителите за мобилни и фиксирани гласови и текстови съобщителни услуги в рамките на ЕС. В изпълнение на задължението на Република България по чл. 6 от Регламент (ЕС) 2120/2015 и с цел гарантиране прилагането на новите правила, в Закона за електронните съобщения (ЗЕС) следва да бъде въведена система от ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, което е предмет на законопроекта.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

В съществуващото законодателство няма механизъм за регулиране на цените на дребно, които доставчиците начисляват на потребителите за мобилни и фиксирани гласови и текстови съобщителни услуги в рамките на ЕС. На базата на извършените анализи и проучвания на Европейско ниво е установено, че за този тип услуги съществува конкретен проблем и той не може да бъде решен с обичайните пазарни механизми, поради което се налага въвеждането на ценова регулация на тези услуги на Европейско ниво за периода от 15 май 2019 г. до 14 май 2024 г. Доколкото тези правила са изцяло нови, то в националното законодателство няма предвидени санкции за тяхното нарушаване.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не

2. Цели: създаване на система от ефективни, пропорционални и възпиращи санкции при нарушение на разпоредбата на чл. 5а от Регламент (ЕС) 2120/2015, по отношение третирането на регулирани съобщения в рамките на ЕС.

Така ще се гарантира балансирана политика по отношение на защита на правата на потребителите и на интересите на доставчиците на тези услуги в рамките на ЕС.

Предложените нива на горната граница на цените представлява опростена, прозрачна и доказана защита срещу високите цени и е подходяща, като пределна стойност за цените на дребно на всички регулирани съобщения в рамките на ЕС. Прилага се натрупаният вече опит при въвеждане на таван на цените за повикванията в роуминг, с които и тези обаждания имат много сходна структура на разходите.

Предложените ценови тавани не само ще защитават потребителите от прекомерно високи цени, но в същото време ще позволят на доставчиците на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номера, да възстановяват разходите си, като по този начин се осигурява пропорционална намеса както на пазара на мобилни, така и на фиксирани повиквания. Таваните на цените следва да имат дисциплиниращ ефект и върху онези оферти, при които се включва определен обем от услуги в рамките на ЕС, без да се таксуват отделно, тъй като потребителите имат избор да преминат към тарифа на базата на потреблението си на услуги в рамките на ЕС.

Високите цени на съобщителните услуги в рамките на ЕС представляват пречка за функционирането на вътрешния пазар, тъй като те възпират търсенето и потреблението на стоки и услуги от доставчици, намиращи се в други държави членки на ЕС. Затова е необходимо да се определят конкретни и пропорционални ограничения на цените, които доставчиците на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номера могат да налагат на потребителите на съобщителни услуги в рамките на ЕС. С оглед принципа на пропорционалност, приложимостта на ограниченията на цените за регулирани съобщителни услуги в рамките на ЕС следва да бъде ограничена във времето и следва да изтече пет години след влизането им в сила. Такава ограничена продължителност ще позволи правилна оценка на въздействието на мерките, както и да се оцени до каква степен продължава да съществува необходимост от защита на потребителите.

Предвидените мерки кореспондират и с целите на секторната политика в областта на електронните съобщения на Република България за повишените изисквания за защита правата на крайните потребители, включително потребителите с увреждания.

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

1. Комисията за регулиране на съобщенията – осъществява контрол на дейността на доставчиците на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номера в рамките на ЕС.

2. Предприятията, предоставящи междуличностни съобщителни услуги с номера – те трябва да се съобразят с пределните стойности на цените на дребно за съобщителни услуги в рамките на ЕС, както и да предоставят на потребителите възможност за избор на друга тарифа за международни съобщения. По данни от регистъра на КРС*, към 31.12.2017 г. 1103 предприятия са регистрирали намерение да осъществяват дейност по предоставянето на обществени електронни съобщения.

**Забележка:* В последния публикуван доклад на Комисията за регулиране на съобщенията няма информация за броя абонати/постове към 31.12.2017 г.

3. Потребителите на съобщителни услуги в рамките на ЕС.

Разпоредбата на чл. 5а от Регламент (ЕС) 2120/2015 на практика се отнася до всички доставчици и потребители на съобщителни услуги в рамките на ЕС.

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни

органи, др.).

4. Варианти на действие:

1. Не се предприемат действия.

Ако не се предприемат никакви действия националният регулаторен орган няма да разполага с необходимите му механизми за прилагане на ефективен контрол върху дейността на доставчиците на съобщителни услуги в рамките на ЕС, което ще рефлектира върху механизмите за защита правата и интересите на потребителите на тези услуги. При липсата на установени санкции за нарушение на съответните правила, доставчиците могат да имат икономически мотив да ги нарушават. Липсата на икономически механизми за въздействие намалява възможностите за контрол върху прилагането на европейското право.

2. Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения.

Чрез приемане на Закона за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения ще бъдат въведени ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за нарушение на разпоредбата на чл. 5а от Регламент (ЕС) 2120/2015, при установяването на цени на дребно за предоставяне на регулирани съобщителни услуги в рамките на ЕС. Конкретният размер на имуществените санкции биха могли да са съпоставими с тези, определени в чл. 334б от ЗЕС.

С предложените в проектозакона санкции ще се осигурят гаранции за спазването на изискванията на чл. 5а от Регламент (ЕС) 2120/2015, с което ще се способства за установяването на цени на дребно за регулирани съобщителни услуги в рамките на ЕС, ще се защитят правата и интересите на потребителите на тези услуги и ще се създадат по-добри условия за функционирането на цифровия единен пазар в ЕС.

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

5. Негативни въздействия:

Не се предприемат действия: Липсата на икономически механизми за въздействие намалява възможностите за контрол върху изпълнението на ангажиментите, произтичащи от правото на ЕС.

1. Негативно въздействие върху потребителите на съобщителни услуги в рамките на ЕС: При липсата на установени санкции за нарушение на съответните правила, доставчиците могат да имат икономически мотив да ги нарушават, което ще е във вреда на потребителите на тези услуги. Липсата на ефективен контрол върху дейността на доставчиците, предоставящи съобщителни услуги в рамките на ЕС, ще рефлектира пряко върху механизмите за защита правата на потребителите на тези услуги.

2. Негативно въздействие върху Република България - неизпълнението на ангажиментите на Република България като държава членка на ЕС, ако не бъдат предприети предлаганите законодателни действия, ще доведе до стартиране на наказателна процедура от страна на Европейската комисия за неприлагане на правото на ЕС.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни

въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

6. Положителни въздействия:

1. Върху потребителите на услуги: гарантира се пълноценна защита на правата на потребителите на съобщителни услуги в рамките на ЕС, чрез прилагане на чл. 5а от Регламент (ЕС) 2120/2015, с който се определят тавани на цените на дребно за съобщителни услуги в рамките на ЕС. Реформите в регулацията на предоставянето на съобщителни услуги в рамките на ЕС осигуряват на крайните потребители необходимото доверие, така че да могат да комуникират с потребители от други държави членки на ЕС без да се притесняват от високи сметки и некоректно третиране.

2. Върху Комисията за регулиране на съобщенията: създава се законов механизъм за националния регулатор да въздейства на доставчиците за отстраняване на неизпълнението на съответните правила и да налага задължения за привеждане на дейността им в съответствие с изискванията на правото на ЕС.

3. Върху предприятията, предоставящи електронни съобщителни услуги: защитават се техните икономически интереси в рамките на ЕС чрез прозрачна и предвидима нормативна уредба.

Имайки предвид очакваните положителни въздействия върху идентифицираните заинтересовани страни, следвайки логиката на формулираните цели, с нормативните промени в Закона за електронните съобщения се предприемат мерки в изпълнение на задължението на Република България за въвеждане на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за нарушаването на новите правила по чл. 5а от Регламент (ЕС) 2120/2015.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

7. Потенциални рискове:

Не са идентифицирани конкретни рискове при реализирането на Вариант 2 „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения“.

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐ Ще се повиши

☐ Ще се намали

X Няма ефект – налагането на система от ефективни санкции сама по себе си не води до административна тежест, различна от тази за основното задължение.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не, определя се конкретен размер на санкциите при неизпълнението на установени в акт на ЕС задължения.

9. Създават ли се нови регистри?

Не

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те.....

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?☐ Актът засяга пряко МСП☒ Актът не засяга МСП☐ Няма ефект**11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?**☐ Да☒ Не**12. Обществени консултации:**

Проектът на закон ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации (<http://www.strategy.bg/PublicConsultation>), съгласно чл. 26 от ЗНА, както и на интернет страницата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (www.mtitc.bg). Сроктът на обществената консултация е 30 дни.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултации процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?☒ Да☐ Не

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Димитър Димитров, и.д. директор на дирекция „Съобщения“

Дата:

Подпис:

Изготвил:

Лъчезар Василев

Държавен експерт в дирекция „Съобщения“